

بررسی تأثیر طرح واره‌ها بر عملکرد سازمانی کارکنان از طریق شکل‌گیری ابعاد شخصیتی *Impact of schemes on employee's job performance by formation of personality*

Reza Sepahvand

Samereh Pourmoradiyan

Samad Rahimi Aghdam

Masoumeh Hatamnejad

رضا سپهوند

استادیار گروه مدیریت دانشکده علوم اقتصادی و اداری دانشگاه لرستان

سامره پورمرادیان

کارشناسی ارشد مدیریت اجرایی، دانشگاه تبریز

صمد رحیمی اقدم

دانشجوی دکتری مدیریت منابع انسانی دانشگاه لرستان

rahimyaghdam@gmail.com

مصطفویه حاتم نژاد

کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه آزاد تهران

چکیده

یکی از عواملی که در عملکرد کارکنان تأثیر دارد شخصیت و ویژگی‌های مربوط به شخصیت می‌باشد. شخصیت آن بعد منحصر به فرد انسان است که او را از دیگران متمایز می‌سازد و تنها برخی از مؤلفه‌های این بعد قابل مشاهده و بررسی از طریق رفتارها، کنش‌ها و نگرش‌ها است. عملکرد شغلی به عنوان ارزش سازمانی رفتارهای شغلی کارمند، در زمان‌ها و موقعیت‌های شغلی مختلف، تعریف می‌شود. این پژوهش از نظر هدف، کاربردی و از نظر گردآوری داده‌ها جزء تحقیقات توصیفی/پیمایشی است. ابزار گردآوری داده‌ها، پرسشنامه طرحواره‌های ناسازگارانه یانگ با ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۴ و پرسشنامه شخصیت با آلفای کرونباخ ۰/۷۳ و پرسشنامه عملکرد با آلفای کرونباخ ۰/۸۹۱ می‌باشد. جامعه آماری پژوهش را ۱۱۶ نفر از کارکنان دانشگاه تبریز تشکیل می‌دهند که به روش تصادفی انتخاب شده‌اند. تجزیه و تحلیل داده‌ها به روش تحلیل رگرسیون با استفاده از نرم‌افزار SPSS18 انجام شد. نتایج نشان می‌دهند طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه و ابعاد شخصیتی تأثیر مثبت و معنی‌داری بر عملکرد کارکنان دانشگاه تبریز دارند.

واژه‌های کلیدی: طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه، ابعاد شخصیتی،
عملکرد سازمانی

مقدمه

سازمان‌های امروزی به راحتی کالاها و مواد اولیه مورد نیاز خود را از سایر سازمانها و کشورهای دیگر تامین می‌کنند و تنها منبعی که به سهولت در شکل ایده آل آن قابل مبالغه نیست نیروی انسانی است به طوری که می‌توان گفت مهمترین سرمایه رقابتی یک کشور نیروی انسانی کارآمد و با استاندارد است (کاسیو و آگویی نیس^۲، ۲۰۰۵). در واقع مدیریت منابع انسانی استفاده از نیروی انسانی در جهت اهداف سازمان است و شامل فعالیت‌هایی نظیر کارمندیابی و جذب، آموزش، حقوق و دستمزد و روابط سازمانی می‌شود. در منابع انسانی مدرن، فعالیت‌هایی نظیر برنامه‌ریزی شغلی، جبران خدمت و مزايا، جانشین پروری، مدیریت استعدادها، نگرش کارکنان، تقویت کار تیمی و استراتژی منابع انسانی نیز وارد شده‌اند. مدیریت منابع انسانی با علمی چون مدیریت رفتار، روانشناسی صنعتی (روانشناسی کار)، اقتصاد نیروی انسانی، آمار و کامپیوتر ارتباطی تنگاتنگ دارد و برای سازمان‌ها ارزش آفرینی می‌کند. این ارزش آفرینی هم برای ذی‌نفعان داخلی و هم ذی‌نفعان خارجی است (خسروجردی، ۱۳۸۳). امروزه ارزش شخصیت به عنوان یکی از پیش‌بینی کننده‌های عملکرد شغلی پذیرفته شده است. شخصیت هر فرد نقش مهمی در عملکرد شغلی اش دارد زیرا شخصیت فرد انگیزش و نگرش فرد را نسبت به یک شغل و شیوه‌ای که فرد به اقتضای شغلی پاسخ می‌دهد، مشخص می‌کند. به نظر ویت شخصیت می‌تواند برای پیش‌بینی رفتارها و عملکرد شغلی استفاده شود. شخصیت همچنین به عنوان یک مجموعه ویژگی‌های نسبتاً پایدار، می‌تواند مسائل بین شخصی که برداشت‌های افراد از سازمان تحت تأثیر آن‌هاست را معین کند. لذا شخصیت می‌تواند فرایند را که کارکنان محیط سازمانی شان را تفسیر می‌کنند تحت تأثیر قرار دهد و می‌تواند رفتارهایی که در سایه محیط سازمانی برجسته می‌شوند را شکل دهد. در واقع شخصیت یکی از عوامل تعیین‌کننده در نوع ادراک محیط و نوع واکنش به آن است (کریمی، ۱۳۸۶).

عملکرد شغلی به عنوان ارزش سازمانی رفتارهای شغلی کارمند در زمان‌ها و موقعیت‌های شغلی مختلف تعریف می‌شود. یکی از عواملی که در عملکرد کارکنان تأثیر دارد شخصیت و ویژگی‌های مربوط به شخصیت می‌باشد. به موضوعی که به ارتباط شخص با خویش و با سایر اشخاص می‌پردازد، طرحواره می‌گویند. در طبقه‌بندی علمی طرحواره‌های ناسازگار اولیه در شکل‌گیری و گسترش بسیاری از مشکلات روانشناختی هم چون اختلال‌های شخصیت، افسردگی مزمن و اختلال‌های اضطرابی نقش دارند. طرحواره‌های ناسازگار اولیه باورهای هسته‌ای (پیش‌فرض‌های غیرشرطی) در مورد خود و دیگران را بازنمایی کرده و پردازش اطلاعات بیرونی را به مسیری ناکارآمد منحرف می‌کنند. بنابراین، روابط بین فردی و ادراک از خود را تحت تأثیر قرار می‌دهند (یانگ^۳، ۱۹۹۹؛ به نقل از پیتو- گویا^۴ و همکاران، ۲۰۰۶).

دانشگاه‌ها نیز مکانی برای تربیت نیروی انسانی کارآمد جهت فعالیت در کشور می‌باشند. لذا باید کارکنان آنها از لحاظ روحی توجه خاصی به عملکرد بالا داشته باشند و فرآیند خدمت‌رسانی به اساتید و دانشجویان را به نحو احسن انجام دهند تا از آسیب‌پذیری لایه‌های بعدی شاغلین در سایر سازمان‌ها و در نهایت خدمت‌رسانی کلی در کل کشور کاسته شود.

لذا با توجه به دو مقوله‌ی روانشناسی شخصیتی و روانشناسی صنعتی با طرح سوالاتی در این مضمون که آیا ابعاد شخصیتی تأثیری بر عملکرد سازمانی افراد دارند؟ و اگر این رابطه برقرار باشد تا چه میزان می‌توان موفقیت (عملکرد بالا) یک سازمان را در گرو شخصیت کارکنان آنان که برگرفته از شیوه‌ی تربیتی آنان است دانست؟ به انجام این پژوهش پرداخته شده است. پژوهش حاضر

². Casio & Aguinis

³. Young

⁴. Pinto-Gouveia

تحقیقی میان‌رشته‌ای جهت استفاده از تلاش‌ها و تحقیقات انجام شده در روانشناسی شخصیت برای ارتباط عملکرد بر اساس عوامل شخصیتی و در نهایت یافتن راهکارهای بهبود عملکرد نیروی انسانی شاغل در دانشگاه تبریز می‌باشد. هدف پژوهش حاضر بررسی تأثیر طرح واره‌ها بر شکل‌گیری ابعاد شخصیتی و تأثیر آن بر عملکرد کارکنان دانشگاه تبریز می‌باشد.

پیشنهاد و مبانی نظری

- طرح واره

ژرف‌ترین ساختارهای شناختی، طرح واره‌ها هستند (Bk^۵ و همکاران، ۱۹۹۰، به نقل از سویتر) که در رویارویی با محرك‌های جدید بر پایه ساختار پیشین خود، اطلاعات به دست آمده را رمزگردانی و ارزیابی می‌کنند (جکوین، ۱۹۹۷^۶) و بدین ترتیب بر نوع نگرش افراد نسبت به خود و جهان پیرامونشان تأثیر می‌گذارند. از آن جا که طرح واره‌ها هسته خودپنداره افراد را شکل می‌دهند، اگر دارای محتوای ناسازگار باشند افراد را نسبت به گسترهای از کاستی‌ها و مشکلات آسیب‌پذیر می‌کنند (یانگ، ۱۳۸۴). طرح واره‌های ناسازگار اولیه، الگوهای عمیق و فراگیری هستند که در دوران کودکی یا نوجوانی شکل گرفته و در بزرگسالی ادامه می‌یابند و به ارتباط شخص با خویش و با سایر اشخاص مربوط می‌شوند (یانگ، ۲۰۰۷). مجموعه‌ای از طرح واره‌ها که توسط یانگ گردآوری شده "طرح واره‌های ناسازگار اولیه" نام دارند (Mishel^۷ و همکاران، ۲۰۰۸). این مجموعه شامل هیجده طرح واره می‌باشد که عبارتند از:

- ۱- رهاسنگی / بی ثباتی-۲- بی اعتمادی / بدرفتاری-۳- محرومیت هیجانی-۴- نارسایی / بی مهری-۵- گوشه‌گیری / بیگانگی-۶- وابستگی / بی کفايتی عملی-۷- آسیب‌پذیر نسبت به زیان یا بیماری-۸- گرفتاری-۹- شکست در پیشرفت-۱۰- استحقاق / بزرگمنشی-۱۱- خویشنده‌داری و خودانظباطی ناکافی-۱۲- اطاعات-۱۳- ایثار-۱۴- تمرکز افزایی بر ارضاء نیاز دیگران-۱۵- تاییدجویی / جلب توجه-۱۶- نگرانی / بدینه-۱۷- معیارهای سرسختانه / کوشش بسیار کند-۱۸- خودتنیهی.

بررسی‌هایی که در این زمینه انجام شده، نشان می‌دهند که طرح واره‌های ناسازگار اولیه در شکل‌گیری و گسترش بسیاری از مشکلات روانشناسی همچون اختلال‌های شخصیت، افسردگی مزمن و اختلال‌های اضطرابی نقش دارند (یانگ، ۱۳۸۴؛ پلتز^۸ و همکاران، ۲۰۰۲؛ ماسون^۹ و همکاران، ۲۰۰۵) و بر درک فرد از موقعیت‌های گوناگون تأثیر دارند (سویتر^{۱۰}، ۲۰۰۶). در مقایسه با سایر آسیب‌پذیری‌های شناختی، طرح واره‌های ناسازگار اولیه، غیرشرطی تر و خودآیندتر هستند و توان تولید سطوح بالای عاطفة منفی را دارند، چرا که آنها با موضوعات هسته‌ای زندگی، چون استقلال و صمیمیت، مرتبط‌اند (هریس^{۱۱} و کارتین^{۱۲}، ۲۰۰۲).

- شخصیت

شخصیت آن بعد منحصر به فرد انسان است که او را از دیگران متمایز می‌سازد و تنها برخی از مؤلفه‌های این بعد قابل مشاهده و بررسی از طریق رفوارها، کنش‌ها، نگرش‌ها و... است (کریمی، ۱۳۸۶). امروزه ارزش شخصیت به عنوان یکی از پیش‌بینی کننده‌های عملکرد شغلی پذیرفته شده است. شخصیت هر فرد نقش مهمی در عملکرد شغلی اش دارد زیرا شخصیت فرد انگیزش و

⁵. Beck

⁶. Jacquin

⁷. Michalle

⁸. Platts

⁹. Mason

¹⁰. Switzer

¹¹. Harris

¹². Curtin

نگرش فرد را نسبت به یک شغل و شیوه‌ای که فرد به اقتضای شغلی پاسخ می‌دهد، مشخص می‌کند. به نظر ویت شخصیت می‌تواند برای پیش‌بینی رفتارها و عملکرد شغلی استفاده شود (کریمی، ۱۳۸۸).

• رویکرد های مطالعه شخصیت

اکثر صاحب نظران به نقل از کریمی (۱۳۸۶) رویکرد های شخصیت را در ۵ گروه طبقه‌بندی می‌کنند که این پنج گروه تک به تک و در مجموع بر عملکرد افراد در سازمان‌های مختلف تاثیر دارند:

- **رویکرد روانکاوی:** این نظریه، امیال یا نیروهای جنسی و پرخاشگری که مبنی بر پایه‌های زیستی و تعارض‌های دوران کودکی است را به عنوان عامل اصلی و گرداننده شخصیت در نظر می‌گیرد.

- **رفتارگرایی:** از نظر رفتارگرایان شخصیت چیزی بیش از انباسته‌ای از پاسخ‌های آموخته شده در برابر محرك‌ها، مجموعه‌ای از رفتارهای آشکار یا سیستم‌های عادتی نیست.

- **رویکرد انسان‌گرا:** در شخصیت بر فضائل و آرزوهای انسان، اراده آزاد، آگاهی و توانایی شکوفایی توانایی‌های بالقوه شخص تأکید دارد. این رویکرد تصویری خوش‌بینانه از ماهیت انسان ترسیم می‌کند که انسان‌ها را به عنوان موجوداتی فعال و خلاق می‌نگرد که بر خودشکوفایی، پیشرفت و رشد توجه دارند.

- **رویکرد شناختی:** این رویکرد منحصراً بر فعالیت‌های ذهنی هوشیار تأکید کرده است. در رویکرد شناختی، نیازها یا هیجان‌ها به عنوان بخش‌هایی از شخصیت در نظر گرفته می‌شود که مانند تمام بحث‌های شخصیت به وسیله فرایندهای شناختی کنترل می‌شوند.

- **رویکرد صفات:** در این رویکرد چند صفت به عنوان صفت اصلی معرفی شده است که عبارتند از: برون‌گرایی، وجودنکاری، ثبات هیجانی، سازگاری و تجربه‌پذیری.

جدول (۱): پنج عامل عمده شخصیت و نمونه ویژگی‌های مرتبط قطب مثبت و منفی

پنج عامل	نمونه توصیفات قطب مثبت ویژگی های مرتبط
برون‌گرایی	اجتماعی، جسور، پرحرف، فعال، معاشری، بلندپرواز، پرانرژی، آرام، محتاط، کناره‌گیر، کم حرف، کمرو
وجودنکاری	دقیق، متفکر، مسئول، موقفيت مدار، خودنظم ده، سخت کوش ناسازگار، بی انتباط، اتفاقاری، غیرقابل اعتماد
ثبات هیجانی	آرام، خودباور، ثابت قدم مضرطرب، افسرده، عصبی، غمگین، دلوایس، آسیب پذیر، انقادناپذیر
سازگاری	مودب، انعطاف‌پذیر، مشارکی، صبور، سازگار، حامی، صادق، دلسوز، فروتن، همدرد بی‌عطفه، بی‌ادب، پرکینه، بی‌تفاوت، خودخواه، لجوچ و جاه طلب
تجربه‌پذیری	خردمد، خلاق، پرتخیل، پرفکر، نوآور، بصیر، پیچیده ساده، بی‌تخیل

منبع: کریستال، ۱۹۸۸.

افراد با هر جنبه از شخصیت به شیوه‌های خاصی رفتار می‌کنند و دارای انتظارات خاصی هستند توانایی و مهارت رفتاری منحصر به فرد و نیز نیازهای متفاوتی دارند و بر اساس الگوی شخصیتی خود دارای نیازها، انتظارات، انگیزه‌ها، توقعات و اهداف خاصی می‌باشند. از طرفی سازمان‌ها نیز بر حسب اهداف، وظایف و فعالیت‌های خود نیازها، انتظارات و توقعات خاصی را ارضاء می‌کنند، بنابراین برای هر یک از انواع شخصیت‌های متفاوت شغل‌های متفاوتی مناسب است (نریمان و همکاران، ۱۳۸۶).

- عملکرد

عملکرد انسان، دستخوش عواملی است که روند زندگی فردی، خانوادگی، اجتماعی، و گوناگونی شغل‌ها، سلامت روانی افراد را تحت تاثیر قرار داده است. در سال‌های اخیر توجه به سلامت روانی کارکنان و تاثیر سلامت روانی و جسمی در عملکرد کارکنان مورد توجه سازمان‌ها قرار گرفته به نحوی که بسیاری از سازمانها سعی دارند تا از طریق پژوهش‌های علمی سعی در شناخت منابع، ایجاد فشار و تنش در محیط کارکنان نمود، تا بتواند از طریق راهکارهای مناسب محیط‌های شغل مطلوب را برای کارکنان فراهم

آورند و در نتیجه رضایت و عملکرد شغلی کارکنان را افزایش دهند (موسوی، ۱۳۷۸). عملکرد در لغت به معنی حالت یا کیفیت کارکرد است. بنابراین، عملکرد سازمانی یک سازه‌ی کلی است که بر چگونگی انجام عملیات سازمانی اشاره دارد. معروف‌ترین تعریف عملکرد توسط نیلی^{۱۳} و همکاران (۲۰۰۲) فرایند تبیین کیفیت اثربخشی و کارایی اقدامات گذشته می‌باشد (پورمرادیان، ۱۳۹۱). همواره در اکثر سازمان‌های جهان، مدیران و رهبران سازمانی در پی ارتقا و بهبود عملکرد سازمان‌های خویش می‌باشند. عملکرد سازمان ترکیب گسترده‌ای از دریافتی‌های غیرملموس، هم چون افزایش دانش سازمانی و هم دریافتی‌های عینی و ملموس، هم چون نتایج اقتصادی و مالی است. مدل‌های گوناگونی تلاش کرده‌اند عملکرد سازمانی را معروفی و ارزیابی کنند (علامه و همکاران، ۱۳۸۸). عملکرد سازمانی مفهوم گسترده‌ای درباره اینکه یک سازمان چه محصول یا خدمتی را ارائه می‌دهد و نیز حوزه‌هایی را که با آن در تعامل است دربرمی‌گیرد. به عبارت دیگر به چگونگی انجام ماموریت‌ها، وظایف و فعالیت‌های سازمانی و نتایج حاصل از انجام آنها اطلاق می‌شود. عملکرد سازمانی دارای ابعاد مختلفی است که نه تنها شامل جنبه‌های مالی بلکه جنبه‌های غیرمالی هم چون نتایج فرآیندی، توسعه خدمات جدید، بهبود توانایی در جذب، آموزش و توسعه را دربرمی‌گیرد (صفرازد و همکاران، ۱۳۹۰) که تمامی این موارد به نیروی انسانی موجود در سازمان و کارکنان و در نگاهی عالمانه‌تر به ابعاد شخصیتی آنان بستگی دارد. تغییرات عملکرد سازمان باید در تمامی سطوح سازمان مورد توجه باشد و اهداف فردی، گروهی در سازمان باید در راستای اهداف سازمانی قرار گیرد (علامه و همکاران، ۱۳۸۸). عملکرد عبارت است از مجموع رفتارهای مرتبط با شغل که افراد از خود نشان می‌دهند (گریفین، ۱۳۷۵). بنابراین، عملکرد هم مفهوم رفتار کاری و هم مفهوم رسیدن به اهداف را در بر می‌گیرد. این تعریف به طور ضمنی به انواع نظام‌های ارزشیابی عملکرد اشاره دارد. سه نوع نظام ارزشیابی عملکرد وجود دارد که متأثر از تعاریف گوناگون عملکرد است:

- نظام ارزشیابی مبتنی بر خصایص یا ویژگی‌های فردی: توانایی‌ها یا سایر ویژگی‌های شخصی کارکنان را ارزیابی می‌کند؛

- نظام ارزشیابی مبتنی بر رفتار: میزان بروز رفتارهای خاص و نسبتاً مشخص را توسط کارکنان در حین کار ارزیابی می‌کند؛

- نظام ارزشیابی نتیجه گرا: میزان برآورده شدن حداقل انتظارات شغلی تعیین شده برای یک کارمند را مورد سنجش و ارزشیابی قرار می‌دهد (حقیقی و رعنایی، ۱۳۷۶)

در این پژوهش از نظام ارزشیابی نتیجه گرا برای ارزیابی عملکرد استفاده شد. کاپلان و نورتون به خوبی دریافته‌اند ۸۰ درصد ارزش افزایی سازمان‌های امروزی از طریق دارایی‌های نامشهودشان که شامل سرمایه‌های انسانی، سرمایه‌های سازمانی و سرمایه‌های اطلاعاتی ایجاد می‌شود و دیگر نمی‌توانند صرفاً با اتکاء به دارایی‌های مشهود، ارزشیابی عملکرد و در پی آن مدیریت عملکرد جامعی انجام دهند. هر سازمان در پاسخ به یک سری نیاز ایجاد می‌شود و هدف آن رفع آن نیاز می‌باشد. همچنین اشاره دارند که سازمان از چهار منظر می‌تواند از موقوفیت و شکست خود آگاهی یابد. آن چهار وجه عبارتند از: ۱- کارت امتیازی مالی؛ ۲- کارت امتیازی مشتری؛ ۳- کارت امتیازی فرایندهای داخلی؛ ۴- کارت امتیازی دانش، رشد و یادگیری.

پنج عامل اصلی شخصیت، شامل برون‌گرایی، سازگاری مسئولیت پذیری (یا وظیفه شناسی)، عصبیت (یا روان آزرده خوبی) و پذیرش تجارب جدید؛ در حقیقت ویژگی‌های بنیادینی هستند که نظریه‌پردازان رویکرد صفتی آن‌ها را به عنوان ویژگی‌های

¹³. Neely

کلیدی مشخص کننده تفاوت‌های شخصیتی افراد مختلف و تفاوت عملکرد آن‌ها در موقعیت‌های مشابه تعیین نموده‌اند (صفرزاده و همکاران، ۱۳۸۹).

صفرزاده و همکاران (۱۳۸۹) در تحقیقی به بررسی تاثیر علی میان پنج عامل اصلی شخصیت و بهبود عملکرد کاری پرداختند و نتایج حاصل شده نشان داد که بین عامل روان‌نجرخویی با عملکرد کاری فروشنده‌گان حضوری و تلفنی یک شرکت پخش مواد غذایی رابطه منفی و بین عوامل برون‌گرایی و مسئولیت‌پذیری رابطه‌ی مثبتی وجود دارد.

قراباغی و همکاران (۱۳۸۸) تحقیقی تحت عنوان «بررسی رابطه بین مدل پنج عاملی شخصیت و خشنودی شغلی در کارکنان کارخانه تراکتورسازی تبریز» نتیجه گرفتند که ابعاد باوجودان بودن، برون‌گرایی و دلپذیر بودن همبستگی مثبتی با خشنودی شغلی دارند ولی بعد روان‌نجرخویی همبستگی منفی معنادار با این متغیر دارد.

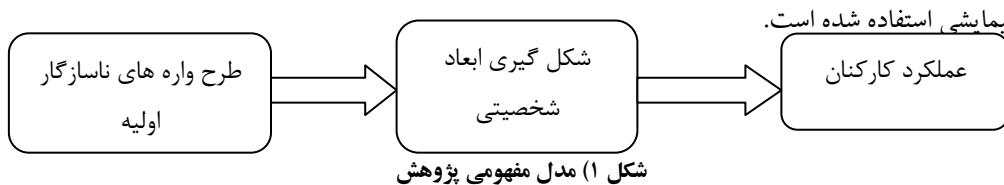
ازهای و همکاران (۱۳۸۸) در مطالعه‌ای با عنوان «تعامل بین شخصیت و سبک‌های فرانگیزشی در عملکرد شغلی» اذعان دارند که سبک‌های فرانگیزشی براساس ویژگی‌های شخصیتی و ویژگی‌های شخصیتی براساس سبک‌های فرانگیزشی در پیش‌بینی عملکرد شغلی نقش واسطه‌ای داشتند و از عوامل شخصیتی به عنوان عاملی در استخدام نیروی انسانی و استفاده از برنامه‌های انگیزشی مناسب با سبک‌های کارکنان به عنوان عاملی برای بهبود عملکرد شغلی در سازمان استفاده نمود.

با بررسی رابطه‌ی بین ویژگی‌های شخصیتی و عملکرد شغلی نیروهای پلیس که توسط کریمی (۱۳۸۸) انجام یافته، مشخص شد وجودان کاری بیشترین رابطه را با عملکرد نیروهای پلیس دارد هرچند برون‌گرایی و ثبات هیجانی نیز باعث عملکرد بهتر آنها می‌شود. موری^{۱۴} بریک میچل، ماوفت^{۱۵} (۱۹۹۳) در تحقیقی در رابطه با ویژگی شخصیتی و عملکرد شغلی به این نتیجه رسیدند، وجودان کاری و برون‌گرایی دارای بالاترین میزان ضریب در بین پنج ساختار شخصیتی می‌باشند. این نتایج با یافته‌های باریک و ماؤن (۱۹۹۱) در مورد اشکال مدیریتی تطابق دارد (حیدریان، ۱۳۸۸).

انگلیش و همکاران^{۱۶} (۲۰۰۹) رابطه بین عوامل شخصیت و عملکرد را تحلیل کردند. آن‌ها به کارهای متفاوتی پرداختند و به این نتیجه رسیدند که در رابطه با ویژگی‌های توافق‌پذیری، وجودان ارتباط مثبتی با عملکرد شغلی وجود دارد (حیدریان، ۱۳۸۸). دینو و کوب^{۱۷} (۱۹۹۸) فرآ تحلیلی در مورد ویژگی شخصیتی که با سلامت روان ارتباط دارد انجام دادند. آن‌ها دریافتند که برون‌گرایی و نوروز‌گرایی بهترین پیش‌بینی کننده برای سلامتی روان است و وجودانی بودن رابطه مثبت و قوی با سلامت روان دارد.

روش‌شناسی تحقیق

روش پژوهش حاضر با توجه به ماهیت موضوع و اهداف آن، توصیفی – پیمایشی است، بدین صورت که پژوهش حاضر در صدد است تا مشخص سازد که بر اساس مدل پیشنهادی که متکی بر تحقیقات قبلی و نظریات علمی است، وضعیت تاثیر طرح‌واره‌ها بر شکل‌گیری ابعاد شخصیتی و تاثیر آن بر عملکرد کارکنان چگونه است. برای گردآوری داده‌ها جهت آزمون فرضیه‌های تحقیق از روش تحقیق پیمایشی استفاده شده است.

¹⁴ - Murry

¹⁵ - Berrick Michael& Moant

¹⁶ - English & coworkers

¹⁷ - Deneve & Cooper

براساس مدل فوق فرضیه‌های پژوهش بدین صورت قابل بیان است:

فرضیه اصلی: طرحواره‌های ناسازگار اولیه از طریق تاثیر بر ابعاد شخصیتی بر عملکرد کارکنان دانشگاه تبریز تأثیر معنی دار دارد.

در کنار آزمون فرضیه‌ی اصلی، جهت تشخیص اهمیت تاثیر تک تک عوامل شخصیت بر عملکرد کارکنان، اقدام به آزمون پنج فرضیه‌ی فرعی به ترتیب زیر نمودیم:

- ۱- برون گرایی بر عملکرد کارکنان تأثیر معنی داری دارد.
- ۲- وجود کاری بر عملکرد کارکنان تأثیر معنی داری دارد.
- ۳- ثبات هیجانی بر عملکرد کارکنان تأثیر معنی داری دارد.
- ۴- سازگاری بر عملکرد کارکنان تأثیر معنی داری دارد.
- ۵- تجربه‌پذیری بر عملکرد کارکنان تأثیر معنی داری دارد.

روش گردآوری داده‌ها

در این تحقیق با استفاده از منابع کتابخانه‌ای نسبت به تکمیل ادبیات تحقیق و بررسی مباحث نظری مرتبط با موضوع اقدام شده است. همچنین برای جمع آوری اطلاعات از جامعه آماری جهت تجزیه و تحلیل و آزمون فرضیه‌ها از پرسشنامه استفاده شده است.

(الف) پرسشنامه طرحواره‌های ناسازگارانه یانگ (YSQ-RE2R): این پرسشنامه را اولین بار یانگ و براون برای ارزیابی طرحواره‌های ناسازگارانه اولیه طراحی کردند و در سال ۱۹۹۴ مورد بازنگری قرار دادند (یانگ و براون؛ ۱۹۹۸: ۲۰۰). این پرسشنامه یک ابزار خودسنجدی با ۲۳۲ آیتم است که برای ارزیابی ۱۸ طرحواره ناسازگار اولیه در پنج حوزه مختلف طرحواره‌های به کار می‌رود. پایایی و داده‌های هنجاری این پرسشنامه در ایران به دست آمده است. آلفای کرونباخ در ۱۸ مقیاس مطلوب و بین ۰/۷۹ تا ۰/۹۳ و نتایج بازآزمایی با فاصله ۱۵ روز در مورد ۱۸ طرحواره بین ۰/۸۴ تا ۰/۹۷ گزارش شده است. از این پرسشنامه که از اعتبار صوری و قضاوی مطلوبی برخوردار است (فی، موتاپی، دابسون، مولوی و ضیایی، ۱۳۸۸)، برای ارزیابی طرحواره‌های ناسازگار اولیه استفاده شد.

(ب) پرسشنامه شخصیت: بر اساس برگردان فارسی محققین از نسخه آزمون شخصیت سؤالی نئو ارائه شده توسط موسسه "پی آر"

از زبان انگلیسی و مطابقت آن با ترجمه‌های فارسی موجود- برای مثال ترجمه شاهنده (شاهنده، ۲۰۰۸) تدوین گردید. با توجه به این که آزمون نئو اف آی از ابزارهای استاندارد سنجش شخصیت محسوب می‌گردد، روایی و پایایی نسخ فارسی آن در تحقیقات متعدد مورد آزمون و تائید واقع گردیده است. روش‌های مختلفی برای اندازه گیری پایایی وجود دارد. آلفای کرونباخ برای این سنجه ۰/۷۳ تخمین زده شده است.

(ج) پرسشنامه سنجش عملکرد: از پرسشنامه کارت امتیازی متوازن^{۱۸} موجود در پژوهشنامه مدیریت دکتر سید محمد مقیمی جلد اول استفاده شد. برای اندازه گیری پایایی این پرسشنامه نیز از آلفای کرونباخ استفاده شد که ضریب آلفای آن ۰/۸۹۱ به دست آمد.

جامعه آماری

جامعه آماری پژوهش حاضر کارکنان دانشگاه تبریز می‌باشد که بر اساس فرمول نمونه‌گیری، نمونه آماری این تحقیق ۱۲۰ نفر می‌باشد که بعد از توزیع پرسشنامه‌ها تعداد ۱۱۶ پرسشنامه جمع آوری شد.

¹⁸. BSC (Balance Scored Card)

روش تجزیه و تحلیل

جهت تحلیل یافته‌ها و آزمون فرضیات از آزمون همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون با استفاده از نرم‌افزار آماری (SPSS 18) و جهت توصیف متغیرها از شاخص‌های مرکزی و پراکندگی استفاده شده است.

یافته‌های پژوهش

یافته‌های توصیفی

جنسيت: از ۱۱۶ نفر پاسخ‌دهنده به پرسشنامه‌ها ۱۷ نفر زن که ۱۴/۷ درصد از کل پاسخ‌دهنده‌ها را تشکیل داده‌اند و ۹۹ نفر مرد که ۸۵/۳ درصد از کل پاسخ‌دهنده‌گان را تشکیل داده‌اند.

سن: ۲۵ نفر از پاسخ‌دهنده‌گان در رده سنی کمتر از ۳۰ سال قرار دارند که ۲۱/۹ درصد از پاسخ‌دهنده‌گان را تشکیل می‌دهند. ۴۲ نفر از پاسخ‌دهنده‌گان در رده سنی ۳۱-۴۰ سال قرار دارند که ۳۶/۸ درصد از کل پاسخ‌دهنده‌گان در این رده سنی قرار دارند که بیشتر پاسخ‌دهنده‌گان را شامل می‌شود. در رده سنی ۴۱-۵۰ سال ۳۸ پاسخ‌دهنده وجود دارد که ۳۳/۳ درصد از کل پاسخ‌دهنده‌گان می‌باشد. در رده سنی ۵۱ سال و بیشتر ۹ نفر پاسخ‌دهنده وجود دارد که ۷/۹ درصد از کل پاسخ‌دهنده‌گان می‌باشد.

میزان تحصیلات: ۹ نفر از پاسخ‌دهنده‌گان دارای مدرک تحصیلی دپلم بوده‌اند که ۷/۸ درصد از کل پاسخ‌دهنده‌گان هستند. ۱۳ نفر از پاسخ‌دهنده‌گان دارای مدرک تحصیلی کاردانی هستند که ۱۱/۲ درصد از کل پاسخ‌دهنده‌گان را تشکیل می‌دهند. بیشتر پاسخ‌دهنده‌گان دارای مدرک کارشناسی بودند که تعداد آنها به ۷۷ نفر از کل پاسخ‌دهنده‌گان بودند که ۶۶/۴ درصد پاسخ‌دهنده‌گان را به خود اختصاص داده‌اند ۱۴/۷ درصد از پاسخ‌دهنده‌گان دارای مدرک کارشناسی ارشد و دکتری بودند که تعداد آنها ۱۷ نفر می‌باشد.

جدول(۲): ویژگی‌های جمعیت شناختی

جنسیت	زن	مرد
فراوانی	۱۷	۹۹
سن	۳۰	۵۰-۴۱
فراوانی	۲۵	۳۱
میزان تحصیلات	کارشناسی ارشد و دکترا	کارشناسی
فراوانی	۱۷	۹

در جدول ۳ میانگین و انحراف معیار متغیرهای تحقیق آورده شده است.

جدول(۳) آماره‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیر	ابعاد شخصیتی	آماره	میانگین انحراف معیار
طرح واره‌ها	۳۷/۷۸	۳/۵۹	۶/۳۵۹
ابعاد شخصیتی	۲۹/۰۲	۵/۸۰۱	۵/۸۰۱
عملکرد کارکنان	۲۹/۰۸	۶/۱۰۷	۶/۱۰۷

یافته‌های استنباطی

در این قسمت به آزمون فرضیه‌های فرعی پژوهش که سنجش تاثیر تک تک ابعاد شخصیتی بر عملکرد بود، پرداخته شد. جدول ۴ خروجی‌های SPSS را نشان می‌دهد.

جدول(۴) ضایعه همبستگی پیرسون بین ابعاد شخصیتی و عملکرد

N	P value	r	متغیر وابسته
۱۱۶	۰/۰۰۰۱	-۰/۲۷۸***	ثبات هیجانی
۱۱۶	۰/۰۰۰۱	***/۰/۲۵۱	برون گرایی
۱۱۶	۰/۰۰۰۱	***/۰/۳۰۳	باوجودان بودن
۱۱۶	۰/۰۰۰۱	***/۰/۱۹۴	تجربه پذیری
۱۱۶	۰/۱۸	۰/۰۷	سازگاری

*همبستگی در سطح ۹۹٪ معنی دار می‌باشد.

با توجه به نتایج، ضریب همبستگی منفی معنادار میان ثبات هیجانی و عملکرد در سطح احتمال ۹۹ درصد وجود دارد و ضریب همبستگی مثبت معناداری میان سایر فاکتورهای شخصیتی با عملکرد وجود دارد. البته لازم به ذکر است ضریب همبستگی بین سازگاری و عملکرد معنادار نمی‌باشد.

مدل رگرسیونی برای پیش‌بینی نحوه تأثیر متغیرهای پیش‌بین روی متغیر ملاک (عملکرد کارکنان)

هدف از این مدل تعیین میزان توانایی متغیرهای مستقل تحقیق در پیش‌بینی تغییرات متغیر وابسته یا ملاک می‌باشد که این توانایی برای کل مدل با R^2 نشان داده می‌شود با توجه به میزان R^2 محاسبه شده برای معادله رگرسیونی متغیرهای تحقیق که ۰/۵۷ می‌باشد می‌توان گفت که متغیرهای وارد شده در مدل ۵۷ درصد از تغییرات متغیر وابسته را پیش‌بینی می‌کنند.

جدول (۵) جدول محاسبه R^2

خطای معيار برآورده	واريانس تبيين شده تعديل شده	همبستگي چندگانه
۰/۷۵۵ (a)	۰/۵۷۱	۰/۵۶۳

a: predictors: (constant), Manaviat

آزمون آنالیز واریانس نشان می‌دهد که تأثیر متغیر ابعاد شخصیتی و طرحواره‌ها بر عملکرد کارکنان معنی دار است.

جدول (۶) بررسی معنی‌داری آزمون رگرسیون

سطح معنی‌داری	F	مقدار	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	منبع تغییر
۰/۰۰۰(b)	۷۵/۰۹۲	۱۲۲۳/۵۴۱	۲۴۴۷/۰۸۲	۲	۱۲۴۷/۰۸۲	رگرسیون
	۱۶/۲۹۴	۱۱۳	۱۸۴۱/۲۲۰	۱۱۳	۱۸۴۱/۲۲۰	باقیمانده
	۴/۹۳۵	۱۱۵	۴۲۸۸/۳۰۲	۱۱۵	۴۲۸۸/۳۰۲	کل

a Dependent Variable: amalkard

b Predictors: (Constant),abaad, tarhvareh

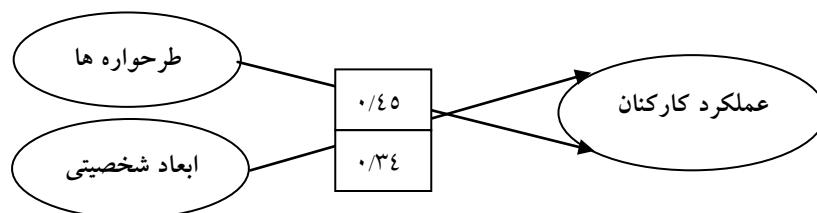
محاسبه ضرایب برآذش مدل

ضریب بتای استاندارد شده نشان‌دهنده اهمیت نسبی متغیرها و نقش آن در پیش‌بینی متغیر وابسته است. ضرایب استاندارد رگرسیونی که نشان می‌دهند با هر واحد تغییر در متغیر مستقل مربوطه، متغیر وابسته با چه ضریبی افزایش و یا کاهش پیدا می‌کند. ضریب بتای طرحواره‌ها دلالت بر این دارد که این متغیر سهم بیشتری در تبیین واریانس عملکرد کارکنان دارد. در جدول زیر ضرایب استاندارد نشده و استاندارد شده بتا و معنی‌داری اثر آنها براساس مقدار t آورده شده است.

جدول (۷) : ضرایب استاندارد و غیراستاندارد محاسبه شده برای متغیرهای پیش‌بین

متغیر	ضرایب استاندارد شده			Sig	
	ضرایب	B	Std. Error	Beta	
(constant)	۱/۸۰۴	۲/۲۸۹			.۰/۷۸۸ .۰/۴۳۲
ابعاد شخصیتی		۰/۳۶۶	۰/۰۹۸	۰/۳۴۸	۳/۷۴۴ .۰/۰۰۰
طرح‌واره		۰/۴۴۱	۰/۰۸۹	۰/۴۵۹	۴/۹۳۵ .۰/۰۰۰

ضریب بتا برای متغیر طرح‌واره ۴۵ درصد و برای متغیر ابعاد شخصیتی ۳۴ درصد است و جهت آن مثبت می‌باشد. نتایج نشان می‌دهند که متغیر طرح‌واره‌ها و ابعاد شخصیتی نقش بسیار مهمی در پیش‌بینی عملکرد کارکنان دارند.

نمودار ۱) مدل نهایی تأثیر طرحواره‌ها بر عملکرد از طریق ابعاد شخصیتی

بحث و نتیجه‌گیری

بایوجه به یافته‌های پژوهش ابعاد شخصیتی تاثیرگر فته از طرح‌واره‌های ناسازگار کارمندان دانشگاه تبریز به تفسیر ذیل با عملکرد شغلی آنان در ارتباط است. روان‌رنجوری به طور منفی بر عملکرد تاثیر دارد. از طرف دیگر برونقرایی، باوجودان بودن و دلپذیر بودن تاثیر مثبت و معنی‌داری بر عملکرد دارد. البته لازم به ذکر است بین انعطاف‌پذیری و عملکرد هیچ رابطه‌ای یافت نشد. نتایج حاصل از یافته‌های پژوهش با دیدگاه یانگ (۱۳۸۴) که اعلام داشت طرح‌واره‌ها بر نوع نگرش افراد نسبت به خود و جهان پیرامونشان تاثیر می‌گذارند، همسویی دارد. از آن جا که طرح‌واره‌ها هسته خودپنداره افراد را شکل می‌دهند، اگر دارای محتوا ناسازگار باشند افراد را نسبت به گسترهای از کاستی‌ها و مشکلات آسیب‌پذیر می‌کنند. از طرف دیگر یافته‌های پژوهش نتایج مطالعه‌ی ویت (کریمی، ۱۳۸۸) که اظهار داشت شخصیت هر فرد نقش مهمی در عملکرد شغلی اش دارد را تایید می‌نماید. زیرا شخصیت فرد انگیزش و نگرش فرد را نسبت به یک شغل و شیوه‌ای که فرد به اقتضایات شغلی پاسخ می‌دهد، مشخص می‌کند. به نظر ویت شخصیت می‌تواند برای پیش‌بینی رفتارها و عملکرد شغلی استفاده شود.. از دیدگاه دیگر که علامه و همکاران (۱۳۸۸) عملکرد را وابسته به نیروی انسانی موجود در سازمان و کارکنان و در نگاهی عالمانه‌تر به ابعاد شخصیتی آنان دانسته‌اند و به عبارت دیگر دریافتند که تغییرات عملکرد سازمان باید در تمامی سطوح سازمان مورد توجه باشد و اهداف فردی، گروهی در سازمان باید در راستای اهداف سازمانی قرار گیرد، مطالعه‌ی حاضر نیز این دیدگاه را تایید کرد.

آنچه امروزه به عنوان یکی از مشکلات اساسی در عرصه سازمانی مطرح است، بحث جذب و استخدام، انگیزش و نگهداشت نیروی انسانی است که این سه مهم در حوزه مدیریت منابع انسانی قابل طرح و بررسی هستند. با توجه به موضوع اصلی پژوهش که روانشناسی صنعتی می‌باشد، توصیه می‌شود فرایند کارمندیابی، جذب و گزینش و ارتقای آنها با توجه به شخصیت افراد انجام گیرد. از آنجا که ویژگی‌های شخصیتی افراد به عنوان عواملی برای تعیین رفتار آنان عمل می‌کنند، می‌توان با شناسایی این ویژگی‌ها برای پیش‌بینی رفتار چارچوبی به دست آورد. آگاهی از شخصیت افراد می‌تواند به مدیریت سازمان کمک کند تا افراد واجد شرایط را در پست‌های مختلف سازمان بگمارد که این کار به نوبه خود باعث خواهد شد جایه‌جایی کارکنان کاهش، رضایت شغلی و در نهایت عملکرد آنان افزایش یابد. مدیران سازمانها به عواملی همچون بهبود رضایت کارکنان، پیشگیری از فرسودگی منابع انسانی، کمک به توسعه منابع انسانی، معنادار کردن سازمان غیر رسمی، فراهم کردن بستر لازم برای اتخاذ تصمیمات استراتژیک برای سازمان، بالا بردن انگیزه کارکنان، تقویت فرهنگ استفاده از خدمات مشاوره‌ای و هماهنگی بین زندگی خانوادگی و زندگی کاری توجه داشته باشند که همگی این آثار صرف نظر از صرفه جویی در سرمایه‌گذاری جدید برای نیروی انسانی موجب بهره‌وری و سلامت و شادابی کارکنان و اثربخشی سازمان می‌شود.

از دیدگاه صاحب نظران نظام اداری، یک سازمان علاوه بر وظایف تشکیلاتی، فلسفه و رسالت اجتماعی نیز دارد. فلسفه و رسالت هر سازمان موجب پژوهش هوشمندی، پختگی و ژرف نگری کارکنان می‌شود به گونه‌ای که اندیشه‌های کارکنان و اساتید و دانشجویان آنان را در چارچوب انسانی و اجتماعی قرار می‌دهد تا بتوانند رفتارشان را در همان ساختار بروز دهند. با توجه به نقش دانشگاهها در تربیت نیروی انسانی کارآمد جهت فعالیت در کشور، پیشنهاد می‌شود مدیران توجه خاصی به انتخاب، گزینش و نگهداری با در نظر گرفتن استراتژی سازمان و تناسب شخصیت افراد با شغل کارکنان داشته باشند و فرآیند خدمت‌رسانی به دانشجویان را به نحو احسن انجام دهند تا از آسیب‌پذیری لایه‌های بعدی شاغلین در سایر سازمان‌ها و در نهایت خدمت‌رسانی کلی در کل کشور کاسته شود.

پیشنهاد برای تحقیقات آتی

تحقیق حاضر تحقیقی میان رشته‌ای جهت استفاده از تلاش‌ها و تحقیقات انجام شده در روانشناسی شخصیت برای ارتباط عملکرد بر اساس عوامل شخصیتی و در نهایت یافتن راهکارهای بهبود عملکرد نیروی انسانی شاغل در دانشگاه تبریز می‌باشد. لذا به پژوهشگران پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آینده اقدام به بررسی این پژوهش در سایر سازمانها بنمایند. همچنین پیشنهاد می‌شود به بررسی تناسب فرد با شغل و نیز تناسب فرد با سازمان را با توجه به برنامه‌های استراتژیک سازمان پردازند.

منابع

- پورمرادیان، سامرہ؛ کرمی، اژدر (۱۳۹۱)، **بررسی تأثیر رویکرد منبع محور بر عملکرد بانکداری الکترونیک**، کنفرانس بین‌المللی بازاریابی خدمات بانکی.
- حقيقی، محمدعلی و رعنایی، حبیب الله (۱۳۷۶)، **بهره‌وری نیروی انسانی، ارزشیابی عملکرد کارکنان**، تهران، انتشارات ترمه.
- حیدریان، سمیه (۱۳۸۸). **بررسی رابطه بین ویژگیهای شخصیتی و انگیزش شغلی بر بهره وری کارکنان پالایشگاه نفت شهرستان شیراز**. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت.
- خسروجردی، علی، مدیریت منابع انسانی، نوشه گلی بلسینگر، پائیز ۱۳۸۳ شماره ۵۹ کریمی، یوسف (۱۳۸۶)، **روان‌شناسی شخصیت**، انتشارات دانشگاه پیام نور.
- صفرزاوه، حسین؛ حبیبی بدرآبادی، عباس (۱۳۸۹)، **بررسی تأثیر علی میان پنج عامل اصلی شخصیت و بهبود عملکرد کاری**، پژوهش نامه مدیریت تحول، سال دوم، نیمه اول، شماره ۳.
- علامه، سیدمحسن؛ مقدمی، مهدی (۱۳۸۹)، **بررسی رابطه میان یادگیری سازمانی و عملکرد سازمانی، پژوهشنامه مدیریت اجرایی**، سال دهم، نیمه اول، شماره ۱.
- فی، ل.، موتابی، ف.، دابسون، ک.، مولودی، ر.، و ضیایی، ک. (۱۳۸۸)، **ساختار عاملی نسخه ایرانی پرسشنامه طرح واره یانگ - فرم ۲۳۲ سؤالی در یک نمونه غیربالینی**، فصلنامه روانشناسی دانشگاه تبریز.
- موسوی ده مورדי، سید علی. (۱۳۷۸) **رابطه خشنودی شغلی و انگیزه پیشرفت با سلامت روانی و مسئولیت پذیری مریبان تربیتی مرد آموزشگاههای اهواز**. شورای تحقیقات اداره کل آموزش و پرورش خوزستان.
- نریمانی، محمد؛ خانبازاده، مژگان و فرزانه، سعید (۱۳۸۶)، **بررسی ویژگی های شخصیتی و رضایت شغلی کارکنان دانشگاه های اردبیل**، سال هفتم، شماره اول، صفحه ۷۷-۸۳.
- یانگ، جفر (۱۳۸۴)، **شناخت درمانی اختلالات شخصیت، رویکرد طرح‌واره محور**. ترجمه: علی صاحبی و حسن حمید پور. تهران: انتشارات آگه.
- Cascio, W.F., aguinis , H .(2005). **Applied psychology in human resource in personality. Position in the organization , and job satis faction.** Vol,14.
- Deneve. K.M. and cooper , H.M.(1998). **The happy personality: A Meta- analysis of personality traits and subjective well being** . psychological Bulletin 124, 197-229.
- Jacquin, K. M. (1997). **The effects of maladaptive schemata on information processing**. Unpublished doctoral dissertation. The University of Texas at Austin.
- Harris, A. , & Curtin, L. (2002). Parental perceptions, early maladaptive schemas, and depressive symptoms in young adults. **Cognitive Therapy and Research**, 26,405.

- Kierstead, J. (1998). **Personality & Job Performance, A Research View**. police research and communication branch public service commission of canada.
- Mason, O. , Platts, H. , & Tyson, M. (2005). Early maladaptive schemas and adult attachment In a UK clinical population: **Psychology and Psychotherapy: Theory, Research and Practice**, 78, 549- 564.
- Pinto-Gouveia, I., Castilho, P., Galhardo, A., & Cunha, M. (2006). Early maladaptive schemas and social phobia. **Cognitive Therapy Research**, 30(5) , 571-584.
- Platts, H. , Tyson, M. , & Mason, O. (2002). Adult attachment style and core beliefs: Are they linked? **Clinical Psychology and Psychotherapy**, 9, 332- 348.
- Switzer, I. (2006). **Early maladaptive schemas predict riskly sexual behaviors**. Unpublished thesis masters. Mississippi State University
- Young, J. E. (1990). **Cognitive therapy for personality disorders: A schema- facused aproach**. New York: Professional Resource Exchang, Inc.
- Young, J. E. , & Long, L. (1998). **Counselling and therapy for couples**. New York: Guilford Press.
- Young, J. E. , Klosko, J. S. , & Weishaar, M. E. (2003). **Schema therapy: A practitioner's guide**. New York: Guilford Publication.
- Young, J. E. (2007). **The relationship between appearance schemas, self- esteem, and indirect aggression among college women**. Doctoral thesis. Oklahoma State University.

